

GENT NOVA

PERIÒDICH CATALANISTA

SORTIRÀ CADA DISSABTE

ANY XIII

BADALONA 22 ABRIL 1911

NÚM. 491

Redacció y Administració: Lluch, 51, 53 y 55 y Sant Francesch, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 céntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 céntims
Tots los treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, polítiques y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA)

COMENTARI

En Salvatella anuncia una interpelació sobre'ls perjudicis qu'ocasiona a la comarca ampurdanesa la permanencia del penal en l'antich castell de Sant Fernando y té l'intenció de promoure una activa campanya en tot Catalunya pera conseguir la seva desaparició.

Ja era hora de que prengué de nou estat parlamentari una qüestió tan greu que anys enrera va conseguir interessar a tota la opinió catalana. L'agitació d'aquells temps que pera'ls catalanistes de Badalona es de trista recordansa, contrasta llastimosament ab la passivitat d'ara y no semblava talment sino que'ls bons ampurdanesos haguessin perdut tota confiança en la efectivitat de la protesta admetent com un fet consumat una cosa tan perjudicial a llurs interessos y a llur dignitat. Recordem la darrera visita del Director de Penals y del General Weyler pera veure les obres que calia fer en el penal y no recordem cap acte de protesta aprofitant l'estada a Figueres de aquelles autoritats, ocasió ben adequada pera convencerles de que la població rebutja la persistencia del establiment penitenciari.

Ja era hora de comensar de nou la campanya pera fer veure al govern l'agitació que's va promoure avans de posar allí el presiri, no fou una agitació esteril y que'ls perills que a les hores es tenien, avuy ja son una realitat manifesta. En aquella bella comarca ampurdanesa, ahont no hi ha criminalitat, en aquelles terres riques y poblades, el presiri es un sarcasme y un perill, es un focu d'infecció que constitueix pera ella una menassa constant.

Figueres no pot acceptar com a definitiu el presiri; els seus diputats si volen cumplir com a bons han de portar al Parlament aquesta protesta ferma de tot un po-

ble que te dret d'esser escoltat en les seves aspiracions que no poden esser mes justes ni mes naturals

El govern te'l dever d'atendreles y Catalunya sabrá posarse al costat dels ampurdanesos en aquesta qüestió, donant altra volta si conve, fé de l'existencia de la gran solidaritat catalana.

JEPUS

NOTES LOCALS

IMPOTENCIA DEL LERROUXISME

En la sessió del dimars passat, després de no haverse admés un vot particular den Costa a un parer de la Comissió de Consums que nomenava a un cabo del Resguard pera la plassa vagant de fiel, aquell regidor lerrouxista dimití el càrrech de vocal de la referida Comissió fundantla en altres motius. En Costa en el seu vot particular proposava el nomenament d'un *correligionario*. En cambi, el proposat per la Comissió y que fou nomenat es un antich empleat de Consums, al que se li ha concedit l'ascens pels mèrits contrets en el servey.

Aném ara a parlar de la dimissió den Costa y dels arguments ab que la fonamenta. En Costa va dir a la sessió que dimitia perquè divent els pagesos per atrassos del pago dels drets del vi 39,000 pessetes y veyent difícil el seu cobro si no se fá forsosament, se retirava per no carregar ell y el seu partit ab les responsabilitats ocasionades per la tolerancia d'anteriors Ajuntaments. Digué més en Costa: va fernes sapiguer que'l fer pagar a uns deutors morosos podria portar impopularitat al partit; que es lo mateix que dir que no volen perjudicar als que no paguen pera que aquets no portin quimera als lerrouxistes y tal vegada votin a favor seu en unes eleccions.

Resumint: els lerrouxistes si a l'Ajuntament hi troven vicis de molts anys—com provaren que ho era de vici antich en Monés y en Sió aixó de que'ls pagesos sempre tinguin pendants grans quantitats per drets del vi—ells no'ls corretgirán perquè no son comensades per el seu partit dites tolerancies y també'ls deixarán seguir perquè no'ls fassi impopulars y no tinguin pèrdua de vots.

Aptal declaració incapacita als lerrouxistes perá'l govern de la ciutat, car per confessió propia diuen que tolerarien tota mena d'abusos que'ls pogués portar vots y no corretgirien rés, que es lo mateix que dir que seguirien la rutina que trobessin establerta.

Després de tant cridar que farien y que dirien a Consums, vetaqui a lo que queda reduida l'acció del lerrouxisme, a no fer rés y a convertirse'l regidor lerrouxista, vocal de la Comissió, en agent de col·lacions dels *correligionarios*,

Diffícilment veurém en cap corporació popular manifestarse un cas major d'impotencia.

CRÍTICA

Tornarém a parlar de la sessió, pera censurar la forma en que parlaren la majoria de regidors en el debat sobre la dimissió Costa.

Deixarém de censurar els discursos den Costa y en Serra perquè aquets donen de sí lo que poden y tot lo que saben. No fan rés y converteixen el Consistori en sala de meeting y ells exerceixen el paper d'oradors baratos.

Lo que trovarem extrany son certes manifestacions de'n Sió, perquè encara que les provi, no es un vocal de la Comissió de Consums, que fá dos anys que exerceix, el més indicat pera ferles; y l'actitut y oratoria den Batlle, que semblá volia posar competencia a la botiga dels del devant, els lerrouxistes.

Hi ha que fer constar que, a nostre entendre estigueren en son lloch: en Casas, senyalant l'impotencia del lerrouxisme y en Monés, qui en breus paraules va dirnos que lo que passava era vici antich qu'es necessari se corretgeixi.

SOBRE UNA CONFERENCIA

En Martí Pujol va donar diumenge prop-passat una conferencia, en la que parlá sobre la seva actuació en el Municipi. En altre lloch d'aquest número va un llarch extracte d'ella.

Després de sentir an en Pujol no hem cambiat nostre criteri respecte la qüestió suscitada per l'establiment d'uns dipòsits de latrines en el barri de Llefiá y al peu del turó den Caritg y que ben clarament está manifestat en les planes dels darrers números de GENT NOVA. Seguim creyent que si el «Gremi de Agricultors» volgués mirar, a la vegada que'ls seus interessos els de Badalona, trovaria una solució no allunyantse molt de la ciutat y dintre la sona de consum, cercant un lloch apropòsit pera fer les instal·lacions dels dipòsits. Considerém que si fossim escoltats, qui hi guanyaria fora'l «Gremi», car si per una

provable creixensa rápida de la ciutat se vegés, com va dir en Pujol, precisat a traslladar els dipòsits, resultaria pera'l «Gremi» un gros perjudici, si es té en compte que'l negoci que's vol emprendre donará escasas ganancies, segons ens digué també'l conferenciant.

No podém estar conformes en la manifestació den Pujol de que la ciutat no pot creixer per aquella part ni que'n aquell turó no s'hi puguin fer cases de recreu, perquè aquestes coses son filles de les circumstancies y dificiles de preveure; lo que sí podém dir es que desde'l turó se veu un bonich panorama, primera condició pera establirhi cases de recreu.

Tampoch podém estar conformes en que'n Pujol califiqui d'insidies tot lo que'l perjudiqui, sense recordarse dels seus procediments al atacar a l'actual majoria del Ajuntament.

Y passarém a parlar de la retirada den Pujol de les tasques del Municipi, única cosa pera nosaltres interessant de la conferencia. Lo demés es un negoci d'una empresa y devém perdonar els atachs que'ls representants d'ella dirigeixen als que no secunden als seus plans, perquè no hi ha qui s'apassioni més que una colectivitat industrial que's vegi combatuda en els seus projectes.

En Pujol va dirnos que's retiraba perquè en el municipi s'hi havien declarat les passions polítiques. No ho neguém. Però al dir aixó, s'ha ficsat abans en Pujol si ell durant la seva actuació ha estat lliure completament d'aquesta passió? ¿No pot esser que en Pujol consideri apassionament polítich a la independencia política dels que no pensen com ell? ¿No té ell y també els altres el dret de defensar clarament lo que pensen? ¿Actualment en Pujol, y abans també, no pertany a son agrupament polítich que ben declaradament fan política de grupo? Nosaltres creyém que estigué més just en Pujol, al dir que lo que passaba era fill de les circumstancies y que segurament ningú en tenia la culpa, que no pas quant atacaba—potser per represalies—a altres culpantlos de tot.

Además en Pujol triá molt mala ocasió pera censurar fortament als que no son de la seva colla, culpantlos de partidistes, car no's recordaba que'n aquell precís moment feya un acte de partit, devant una concurrencia adicta y més afí, convidada a gust seu o dels seus amichs y excluhint del convit als demés elements de conjunció badalonina, als ex-regidors y regidors-inclusiu, y que pera fer més evident l'acte de partit presidia el diputat regionalista, en Plaja.

A Badalona no deu buscarse la confusió dels partits que pot crear fàcilment el domini d'un sobre'l altre's lo que devém fer, si es que estimém nostra ciutat, lo que GENT NOVA ha defensat sempre y acceptat per tothom fins ara, portar en el seu govern una armónica actuació de les tendencies autonomistes, mes ara, car d'anar separades perilla el que no tingui la majoria ningú y la vida del Municipi s'en sentirá greu-

ment.

La decissió den Pujol de retirarse feta fóra oportunitat, ja que de fet fá prop d'un any no va al Ajunta-

ment no més que'n determinats dies y pera defensar determinades qüestions, y fundada en un accés d'amor propi la considerem una greu equivocació; però ella no'ns farà olvidar may els serveys que'n pró de la ciutat va fer desde l'Alcaldía.

El fet de no censurar en Pujol, ell que tan coneix la marxa del Municipi, la gestió administrativa del actual Ajuntament, al que dirigí fortes censure per altres conceptes, ens portaria la convicció, si ja no la tiuguessim, de que se segueix l'honrada y ordenada actuació administrativa que comensá en 1.er de Janer de 1906, y que son causa de les conveniencies y de les passions de partit les campanyes dels amichs den Pujol, els de *Sol Lrent*, contra tot lo que fá la Corporació Municipal.

CONTESTA

Nostre volgut confrare *Acció* contesta a la nota local en la que li demanavem rectificqués un paragraf que enteníem era molest pera l'Ajuntament que regia els destins de Badalona en 1906.

Acció no rectifica y explica el perquè feu aquella manifestació; respectem l'opinió seva encara que no coincideixi ab la nostra, car al final fá una aclaració de conformitat ab nostre prech.

Ja hem conseguit lo que'ns proposavem, que es demostrar que l'Ajuntament no tingué de pagar rés per l'informe fet pel técnich municipal sobre'l projecte d'instalació dels dipòsits de latrines.

ACLARACIÓ

Ab *Sol Lrent* es impossible discutirhi y molt menys aclarar rés de lo que publica, encara que no estigui d'acort ab la «veritat».

Ell diu una cosa y la sosté, per més que se li demostrí que es falsa. Devant de la... tranquil·litat del confrare, crepem de necessitat acabar no fent cas de tot quant ens dediqui y desmentir rodonament les dues afirmacions ab que acaba el solt *Una insidia* en el número 15.

A la primera afirmació hi responem nosaltres ab tres paraules: No es veritat.

Y a la segona hi posem les mateixes paraules, perque en el 1.er de Janer de 1900 no's publicava *El Badalonés*.

BERENGUER.

CONFERENCIA

El diumenge prop-passat va donar una conferencia en el teatre del «Centre de Ntra. Sra. de Montserrat», l'ex-Arcalde en Martí Pujol, que disertà sobre'l tema «La meva actuació al Municipi».

El conferenciant ocupá una taula situada al escenari y a l'esquerra de la presidència. Presidí'l diputat a Corts pel districte en Bonaventura M.ª Plaja, sentantse als seus costats el diputat provincial en Lluís Ysamat, el regidor en Joseph Arquer, l'ex-Arcalde en Leopold Botey, els ex-regidors en Francesch Planas y en Lluís Cuixart y l'hisendat n'Ignaci Ventós. Ocuparen també llocs de preferencia al escenari els ex-regidors Soler y Badia y Duñó, el cabo de somatents en Joseph A. Doménech, en Joseph Pujol, l'Andreu Queralt y algun altre.

Comensá en Pujol dihent que celebrava aquell acte a instancies d'uns amichs.

Historiá la qüestió de les latrines molt extensament, fent abans una crítica del actual anti-higiénich servey ab vassos oberts. Recordá la campanya que la generalitat dels pagesos, fá dinou anys, varen fer contra l'establiment del servey inodor a Badalona per la «Mutua» de Barcelona d'acort ab l'Ajuntament d'allavors, dihent que mercés a l'energia d'aquells guanyaren.

Allavors—afegeix—va senyalar-se l'idea de fer-se a Badalona l'establiment del sistema inodor, pera evitar el perill de que una altra vegada vingués la «Mutua». Ataca durament an aquesta, reproduint algun dels atachs—no tots—que formulá en la sessió del Ajuntament del día 28 de Mars. Ningú pot negar aquest dret d'associació als pagesos, segueix dient, perque hi tenen tant dret com els propietaris de Barcelona que fundaren la «Mutua».

Llegeix una per una les nou bases baix les que sol·licitaren uns pagesos, en l'any 1904, l'establiment del servey, aprovades totes menys la darrera per aquell Ajuntament. La no aprovada es la en que's sol·licitaba l'exclusiva per quinze anys, y l'explica dihent que tota empresa nova necessita una garantia pera evitar que una altra li fassi desseguida la competencia. De les altres, la primera, disposa la concessió; la segona, disposa que'l servey seria gratuít en els tres sentits, de no pagar cap tribut al Municipi, de no exigir-lo per l'extracció y de no pagar rés per la materia fecal extreta; la tercera, que es la que imposa l'obligació a l'Empresa de servir a tothom que ho sol·licités per rigorós torn, que sols podia variar-se per manament fundat de l'Alcaldía; la quarta, faculta a l'Empresa usar en les extraccions els aparells que vulgui mentre siguin del sistema inodor; la quinta, li dona dret a la propietat de la materia extreta; la sexta, parla dels cassos en que deu considerarse caducada la concessió; la séptima, l'autorisa a renunciar la concessió, devent anunciar-la al Ajuntament ab sis mesos d'anticipació, y l'octava, disposa que al caducar la concessió y a la renuncia de la mateixa quedarán de propietat de l'Empresa tot el material, bens y l'existencia que hi hagi de materies fecals extretes. Algunes de

Grans Cuadras

ab magnífich xalet, pera vendre, baratíssim. Comprenen tota una mansana propia pera qualsevol industria y en el millor punt de Badalona, a l'entrada de la mateixa ciutat ab fatxada a la carretera y al tranvia — — — — —

Rahó: A. Queralt, Temple, 13 Badalona y Mas Bagá, Valencia, 346, Barcelona

aquestes bases llegides va dir en Pujol que resultaven més ventajoses si's comparaven ab les que presentà la «Mutua» fà dinou anys, pero no va llegir-ne cap de les que formava allavors aquesta societat barcelonina.

Després explica en la forma que va establir-se'l «Gremi» que ell presideix.

Digué que era una excusa el combatre l'establiment dels dipòsits en el lloch que's volen aixecar, car a lo que's va, al seu entendre, es a evitar se conseqüeixi l'extracció de latrines pel nou sistema. Culpà d'aixó, esserne'la causa el que ell sigui president del «Gremi», y si's vá contra les pretensions d'aquest, digué, es pera molestar-me a mi.

Censurà an en Ventura y Gausachs pels seus escrits publicats en la premsa local.

Digué que a Badalona hi ha excés de producció de latrines, citant el fet (que assegurà era real) de que hi ha qui les tira a la carretera, en relativa quantitat barrejades ab aygua (1).

Digué que es una infamia l'haverlo censurat en sessió perquè a cà la Ciutat hi havia documentació que podia enterar als regidors del seu noble procedir, y aquí altra vegada reproduceix, una mica espurgat, el discurs que va fer a la sessió del dia 28 de Mars. Explicà els gastos de l'Empresa, dihent que pera que no encareixin massa la mercaderia, s'han de posar els dipòsits en un lloch poch distant y situats dintre la zona de consum. Ens fá saber que'l lloch de emplaçament dels dipòsits era a 240 metres de la carretera y al peu del turó y digué, que no hi ha por de que puguin perjudicar les filtracions y de que tampoch molestaríen els vents perquè per experientia li consta que generalment a Badalona hi dominen els de mar y rars vegades els de montanya. Digué que la població s'engrandeix pel plà y no cap a les montanyes y també va dir que per allà hi passa la mina de Santa Coloma. Negá que'l turó tingués condicions pera ferhi finques de recreu.

Fá una altra curta historia del expedient y comenta'l vot de desagrado que va donarse en Consistori, en la sessió del dia 21 de Mars y diu que l'haverse obrat en ella ab lleugeresa fá suposar que'ls regidors

(1) Al ésser aquí el senyor Pujol va queixarse de que GENT NOVA li va fer dir en la ressenya de la sessió del dia 28 de Mars, que en el lloch del emplaçament dels dipòsits se necessitava aygua en lloch de lo que diu en la present conferencia. Pera dir aixó aludí ab insistencia al nostre company que prenía notes y com que aquest ab intimitat comentés ab extranyesa el cas ab els redactors dels altres setmanaris locals, en Pujol va dirigirli la paraula dihent que li semblava podia parlarne, á lo que li contestà el nostre company «Fassi, fassi, senyor Pujol, está en el seu dret» referintse a n'els comentaris no a l'alusió, que seguim considerant inoportuna.

Cal fer constar que lo per vosaltres publicat, en la ressenya de la sessió del dia 28 de Mars, es lo que varem entendre digué en Martí Pujol; si va dir altra cosa, confessem que no ho entenguerem, pero fem constar que podria ésser que equivocadament en Pujol hagués exposat en sessió lo que varem publicar, si's té en compte que durant la conferencia va dir, ab tota seguretat pensantse dir una altra cosa, dirigintse al públich, aquesta frase: «Si sou honrats veureu que la meua actuació no té condempna».

varen moures guiats pel despit y la passió contra ell.

Tingué fortes censures pels regidors que no'l defensaren y per l'Arcalde que tolerà el censuressin essent ausent.

Y passà a explicar l'apartament del Ajuntament, detallant la forma ab que admeté, després d'esser molt pregat, la reelecció y que fou perquè la casi totalitat de regidors feya sols uns mesos que exercien, ab la condició que no volia ésser Arcalde. També digué que al repartirse els càrrechs va dir als seus companys de majoria, que si no's seguien les orientacions dels quatre anys que fou Arcalde se retiraria. Manifestá que mentres durá l'Arcaldia den Botey no va separarse ningú d'aquella conducta, y que vingué y s'accentuá una politica contraria desde que aquell dimiti.

Parlá de que al Ajuntament s'hi vol establir el predomini d'un grupo y que per aquesta causa se segueix una campanya insidiosa contra ell.

Parlá de que en Botey era una victima d'aquesta política, que ha arribat a negarli el dret a ell que tants mèrits té contrets per Badalona, d'un rossegó de pá. Després diu que la *vibora* va anar al Gremi de Fabricants pera ab insidies conseguir dit objecte.

Digué que'l no assistir generalment al Ajuntament s'ha atribuït a desitj seu de domini y ho negá, dihent, que sempre ha sigut contrari del caciquisme.

Volguentho demostrar, explica una conversa particular ab un regidor àmich, del que diu que un dels més grans sentiments que té es haver perdut la seva amistat.

Segons el conferenciant, el predomini d'un partit en un poble es pitjor que'l d'un home y calificá abdós de caciquisme.

Torna a fer menció del acort de desagrado de la sessió de 21 de Mars y diu que no pot tenir més relacions ab els regidors. Acusa a aquets de no fer cas de lo per ell proposat y menciona la guarderia rural.

Enhorabona, diu, que tothom tingui'l seu grupo o cassino y que dintre d'ell hi fassin política, pero no s'ha de portar aquesta al Ajuntament ni al carrer.

Acusa als agrupaments contraris de deixarse portar per l'apassionament polític, y després digué que d'aixó, potser, no'n tenia ningú la culpa, per ésser causa del ambient actual.

Parlá de tolerancia, cultura, etc., y va fer saber que perquè no s'havia seguit la línia de conducta exposada per ell al pendrer possessió l'actual Ajuntament y perquè li han atacat la seva honra, se retira a casa seva y pronuncia aquesta frase: «Avuy es Pasqua, vaig a abraçar la familia. Al Ajuntament no hi tornaré més».

L'Ajuntament, digué, no va donarme l'acta; allà me l'han esquitxada y al retirarme no'm dirigeixo a ell sino a vosaltres que sou els electors; per aixó faig aquest acte.

Y acabá dihent que tothom fes propaganda de les orientacions per ell exposades, perquè sino, segons en Pujol, tornarán a neixer a Badalona aquelles malehides lluytes que tan mal varen fer.

La concurrencia aplaudí forsa al orador.

El públic cabia tot a la platea. Aixó no vol dir que la conferència pugui dir-se molt o poch concorreguda, perquè com que s'entrava ab invitació que's recullia a la porta, hauriem de saber el número de les repartides pera poguer calificar la concurrència.

Al acte no hi varen esser convidats la casi totalitat dels regidors elegits en Maig de 1909 y dos del exercici de 1906 al 1909. Tampoch va convidarse al Centre Catalanista «Gent Nova» y aixó que en Pujol, durant la conferència, va parlar molt de conjunció badalonina, de la que'n fou ànima y iniciador el referit Centre.

PERA «LA VEU DE CATALUNYA»

El diari regionalista barceloní en el seu número 4291, va publicar un solt titolat «Política local badalonina», com a preparació de la conferència Pujol y en el número 4293 publicaba en lloch de la conferència un article sobre ella.

Després de dir que «pera més claretat del assumpte alterarem l'ordre ab que's desenrotllà la conferència», frase que no es cap elogi pera'l conferenciant, en lloch de reduir-se a explicar lo dit en ella, fá a la seva manera y conveniència una historia dels darrers aconteixements de la política badalonina, arreglant y afegint coses de més de les tractades.

En aquest article diu que en Pujol parlá del cas Doménech, cosa que no es veritat. Que'ls agricultors están constituïts en gremi y n'es president en Pujol y que'l gremi aquest ha organitzat un sindicat pera establir el sistema inodor de l'extracció de les comunes; confonent tot aixó ab lo real, o sigui, que en Pujol es president d'un Gremi empresa, que es diferent d'un gremi professional, format per uns agricultors pera explotar un servey públic, en bé de la ciutat si es vol, però en benefici propi y segons diuen ells, també en profit dels molts agricultors que no están dintre'l Gremi. Que'l lloch ahont s'hi vol establir els dipòsits está situat darrera'l turó, cosa que no creurá ningú de Badalona, puig el lloch d'emplantament, com digué en Pujol, está aprop de la carretera real y nosaltres y tots els badalonins sabem que es a la vertent, de cara al mar y a Badalona; tot aixó ho dihem suposant que la paraula «darrera», es relacionada ab Badalona, ara si *La Veu* ho relaciona ab Santa Coloma, naturalment la cosa varia per complert.

Y prou, que ja n hi ha suficient ab lo dit pera demostrar la manera que *La Veu* tracta les coses de Badalona. Un altre dia procuri'l confrare enterarsen millor.

Acabarem aquesta réplica a lo publicat per *La Veu*, dihentli que la situació política d'ara a Badalona es molt diferent a la d'aquell temps «que's vessà sanch humana»; perquè actualment els badalonins están constituïts en grupus polítichs, defensors d'ideals y en aquells temps eren les divisions dos bandos que estaven basats en una idolatria personal; en cada un d'aquets bandos hi figuraven carlins, republicans, li-

verals y conservadors. No eren, donchs, lluytes polítiques lo que hi havia allavors, sino un desbordament de passions creat per odis personals.

Les situacions de banderia personal a Badalona, precursors dels successos de 1899, no tenen comparació ni relació ab l'actual estat de la política local y aixís ho entendria *La Veu* si coneixés les lluytes personals d'abans y les actuacions polítiques en l'actualitat.

NOTES DE TEATRE

GENT NOVA.—*Toreros d'hivern* de'n Ferrer y Codina y *El meu modo de pensar*, de C. Gumá.

Per un cas fortuit va tenir-se que aplassar la representació de *La victoria dels flisteus*, posant-se en escena en son lloch la popular y insustancial comedia de'n Ferrer y Codina, *Toreros d'hivern*, que coneugues les penes en que va tenir-se que ensajar, devém dir que obtingué una més que regular interpretació.

En detall sobresortiren en el desempenyo de l'obra la Parreño y la Fornés, (aquesta va fer molt bé la *Marceneta*, sense sapiguer el paper a causa del cambi d'obra) y dels homes en Casas, en Campmany, que fá una creació del *Pastelas*, Costa (Juan) y Clapés.

Els demés secundaven, alguns no podien fer més car tingueren d'estudiar el paper en vintiquatre hores.

El meu modo de pensar, es una divertida comedieta, que fou ben interpretada per les senyoretes Fornés y senyor Ginestet y en Navarro y en Caballé.

COMUNICAT

Sr. Director de GENT NOVA.

Distinguido compañero: Le suplico se sirva hacer público por medio del periódico de su digna dirección, que las 106'85 ptas. recaudadas por el semanario *Juventud Rebelde* para socorrer á las familias de los naufragos badalonenses, han sido distribuidas en la siguiente forma: A Dolores Ysamat, 9'85 ptas; á Cayetana Costa, 9'70; á Teresa Fonollá, 9'70; á Rosa Campmany, 9'70; á Francisca Puig, 9'70; á Rosa Arquer, 9'70; á Teresa Font, 9'70; á Emilio Gené, 9'70; á Rosa Vidal, 9'70; á Marcos Grau, 9'70; á Gertrudis Altimira, 9'70; total, 106'85 ptas.

Los comprobantes están en la «Casa del Pueblo» á disposición de quien quiera consultarlos.

Dándoles gracias anticipadas, queda de V. afectísimo s. s.

Por la Redacción de *Juventud Rebelde*,

V. PADRÓS.

Badalona 19 Abril 1911.

Hi há un sagell que diu: «*Juventud Rebelde*, semanario republicano radical. Badalona».

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ ORDINARIA DEL DIA 18 DEL ACTUAL

Comensà a tres quarts de set ab assistència dels regidors senyors Vehils, Monés, Batlle, Camins, Sió, Arquer, Pagés, Antoja, Casas, Bosch, Fló, San Martín, Serra y Costa, baix la presidència del Alcalde en Joseph Vergés.

Després de llegida l'acta de la sessió anterior en Batlle demana consti en acta la seva protesta per les paraules pronunciades per en Pujol y per les quals se deduïa que les actes no eren fidel reflexe de lo que aquell deya en les sessions. S'aprova l'acta ab les manifestacions de protesta den Batlle.

—Se concedeixen a proposta de la Comissió de Obres els permisos sol·licitats per en Vicens Arimont, en Felix Gallent, en Pere Borrás, en Joseph Bigas y en Joseph Berdiell.

—Se llegeix un dictamen de majoria de la Comissió de Consums, nomenant an en Gregori Postigos, cabo del Resguart, pera'l càrrech de *Fiel*. També se llegeix un vot particular del individu de la mateixa Comissió senyor Costa, proposant pera dit càrrech an en Matías González.

En Costa defensa el vot particular fundantlo en que'l seu proposat deu esser nomenat ab preferència perquè aixís ho disposa la Lley, car aquell es cabo llicenciat del exèrcit y en que no té dintre'l Cos de Consums cap individu de la seva confiança.

En Sió al ensemps que combat el vot particular, defensa el dictamen de la majoria. Explica el perquè els ha mogut fer la seva proposta, que no es altre que estimular als empleats del esmentat Cos que mes se distingeixin y manifesta que'l seu proposat perteneix ab molta satisfacció de la Comissió a dit Cos. Acaba dient an en Costa que cap empleat ho es de determinat regidor sinó de tots els que componen el Consistori.

Rectifica en Costa y parla a continuació en San Martín, el qual pregunta an els firmants del dictamen si han tingut en compte el mancament que, segons ell, se fá a la Lley rebutjant un individu que es ex-cabo del exèrcit.

Li contesta en Sió que no, empró que vegent en lo que estava fundat el vot particular, se n'ha enterat y resulta que'l que proposen ha pertenescut també al exèrcit ab el grau de cabo.

Se passa a votació, rebutjantse'l vot particular per 11 vots contra 3 dels radicals, quedant per lo tant aprovat el dictamen pels mateixos vots.

—Passen a les respectives Comissions les instancies presentades per en Francisco Xiol, sol·licitant permís pera tancar uns solars en els carrers de Wifret, Weyler y Garriga; altra den Francisco Valls, pera aixecar una paret en el pati de la casa n.º 19 del carrer de Santa Madrona, y un'altra den Enrich Suez, pera instalar un electre-motor de 1 cavall en el carrer de Sant Isidre n.º 45.

—Se queda enterat de l'estat de recaudació en el passat mes de Mars, en el que aquella fou de pessetes 31,987'14, ab un líquit de 13,714'59 ptes.

—Se queda també enterat del estat de recaudació del Mars passat comparada ab la d'igual mes de l'any anterior, que dona una diferencia en menys aquest any de 1,202'61.

En Sió aprofita l'ocasió pera explicar la baixa que experimenta aquest any la recaudació de Consums. La conseqüència de dita baixa, va dient, es degut a que'l ví está car y se'n entra menys. Explica que en Janer s'entraren 58,000 litres menys que l'any passat, en Febrer 40,588 litres y en Mars 36,584 litres. Encare que's nota que les baixes van aminorant, la Comissió se'n preocupa, essent solsament l'especie ví la que baixa. Acaba manifestant que s'ha consultat a altres poblacions y per les que han contestat se'n dedueix que també experimenten baixes en l'especie ví y encare en més quantitat, en relació, que Badalona.

—S'acorda que'l Oficial de quintes assisteixi a la revisió de les exencions dels reemplaços de 1908, 1909, 1910 y a la mida del mosso de 1911 en Antoni Durán, quals actes tindran lloch el dia 13 de Maig vinent.

—S'aproven les nómines de la brigada eventual durant la passada setmana, en la que'ls jornals pugen 224'73 ptes. y els carros 372 ptes.

Lo de les latrines.—En Batlle diu que'n vista dels bons propòsits que, per boca den Pujol en la passada sessió, té el Gremi d'Agricultors en lo referent a lo de les latrines, proposa que's faculti a l'Alcalde pera que s'entrevisti ab dit Gremi y els proposi la municipalisació del susdit servey.

En Monés observa que hi deu haver avans de ferse, un estudi, puig aixó requereix un dispendi que actualment el Municipi no está en disposició de fer.

Replica en Batlle que no ha sigut la seva intenció que s'aprovés desseguida, sinó que l'Alcalde cridés al Gremi y els hi exposés lo que ha manifestat anteriorment. Aixís s'acorda.

Dimissió.—En Costa presenta, ab caràcter irrevocable, la dimissió del càrrech d'individu de la Comissió de Consums. Funda la seva resolució en que quan va entrar a formar part de dita Comissió no sabia que hi hagués 39,000 ptes. pera pagar d'atrasos de culliters de ví. Y que no está disposat a arrossegar les responsabilitats, car pera cobrar dita quantitat haurán d'apelarse a medis extrems. Acaba censurant a aquells que essent la culpa d'aquets atrasos, se retiren avuy del Consistori pera fer potser servir aquesta qüestió de plataforma electoral. (*Els radicals que assistien a la sessió ja havien anunciat aquesta dimissió al nomenarse'l «Fiel».*)

En Sió diu que si en alguna cosa li ha sigut pesada la seva tasca en la Comissió de Consums, es en cridar als que adeuten per ví al Ajuntament, malgrat no alcansarlo an ell la responsabilitat d'aquets atrasos, car es ja, per desgracia, una costum que vé de temps. L'any passat, diu, varem apelar a tots els medis pera que's fessin efectives dites quantitats. Acaba demanant an en Costa retiri la seva dimissió, car com ja sab la Comissió té l'esbós d'una proposició pera mirar de conjurar el conflicte. empró que l'acort pera

la resolució del mateix deurà d'esser pres per tot el Consistori y no solsament per la Comissió.

En Costa insisteix en la seva renúncia per veures impotent y perquè l'impopularitat que ell arrostri formant part de la Comissió, va de dret al partit que representa; y no vol esser responsable d'una cosa, de la que'n tenen la culpa els altres; precisament aquells que avuy se retiren del Consistori, els quals, pera no ferse mal veure ab els agricultors, toleraren que aquells no paguessin.

En Sió y la presidencia (Vehils) demanen novament retiri la dimissió, car quan més dificultats hi hagin, es quan més se necessita l'esfors de tots.

En Costa creu que aquesta feyna devien fer-la els del 1908 y 1909.

Intervé en Casas preguntant an en Costa retiri la seva dimissió o al menys que quedi vuyt dies sobre la taula, puig uns cops sembla que la dimissió sigui per imposició del partit y altres per impotencia.

En Costa diu que'l seu partit no li ha imposat rés y que lo que fá es obra d'ell, puig tem que'l poble, que desgraciadament moltes voltes obra per la voluntat d'un altre, se prengui aquest assumpte en altre aspecte del que realment té. Acaba dient que per ell no li faria rés continuar a la Comissió, empró que té por de comprometre al partit.

Intervé en el debat en San Martín, el qual corrobora en que'l partit no ha imposat rés. Pregunta si es legal que'n Pujol, que ocupava l'Arcaldia quan va permetres aquets atrassos, vingui avuy y se retiri del Consistori, ni assisteixi a cap Comissió, sense renunciar al acta.

En Casas recull una afirmació den Costa per la qual se'n desprén que la minoria radical no vol col·laborar, per impotencia, a conjurar el conflicte. Creu que no's fá gayre favor el partit que aquestes manifestacions fassi, car els partits polítics deuen tenir solucions pera tot.

En Monés intervé dient que durant el temps que formá part de la Comissió de Consums se varen fer tots els treballs necessaris pera procurar major recaudació en l'especie ví, entenent que'n Costa no s'ha de retirar de la Comissió, ab més motiu quan aquesta no ha de pendre cap acort, sinó l'Ajuntament.

Torna a parlar en Costa insistint en les seves anteriors manifestacions y dient ademés que'n Casas tampòch va volguer esser de la Comissió de Consums.

En Casas li contesta que si hagués acceptat el càrrech, hauria semblat que havia retirat la confiança an aquella Comissió, que va veures injuriada per una insidia en la qual no hi tenia cap part ell.

Insisteix en Costa y parla a continuació en Serra, el qual com de costúm parla de tot menys de la qüestió. Comensa censurant durament an en Pujol, que era Alcalde en 1909, y va seguint parlant de diputats, de influències, de víctimes, de plataformes electorals, de conferències, etc., etc. També diu que'n Pujol procurarà que'ls pagesos no paguin, essent cridat al ordre pel president, empró no obstant parla de Gurugús, de feudos, de virreyats, etc.

Torna a parlar en Monés y diu que es de temps immemorial que'n aquest estament se li ha d'estar sempre a sobre pera cobrar, portant en totes les situacions un rossech d'atrassos. Entén que no's just accentuar la nota contra determinat regidor, car com ja s'ha dit, sempre ha passat igual. Considera que s'hauria de posar fi a aquesta anormalitat.

Torna a parlar en Serra y després en Batlle, que per lo que's veu se li ha encomanat un xich la mania dels radicals, puig també ens parla de Gurugús.

Van parlant en Costa y en Serra, repetint lo que han dit, y parla darrerament en Sió, qui entén que en Pujol es dels més indicats pera exposar en aquesta qüestió la seva opinió, puig sempre s'ha mostrat defensor dels agricultors y s'alabava de que en temps del Arrendatari havia aturat uns embarchs.

El president dona per suficientment discutit l'assumpte y s'acorda que quedi vuyt dies sobre la taula la dimissió den Costa.

Y s'aixecá tot seguit la sessió.

NOVES

Rectificació del Cens electoral.—

Próxim el període d'inclusions y rectificacions de les llistes electorals, tots els ciutadans majors de 25 anys y ab més de dos de residència a Badalona, poden demanar sa inclusió passant per el Centre «Gent Nova», el qui cuydará de la tramitació.

**

CENTRE CATALANISTA «GENT NOVA».—Teatre.—El vinent diumenge, día 30 del corrent se representarà en nostre Centre per la Secció Dramática del mateix, l'hermosa comedia anglesa en 3 actes traduïda directament al català pels pulcres escriptors A. Maristany y S. Vilaregut *La Victoria dels Filisteus*, acabant ab la divertida comedieta den A. Marxuach *Viatje de bodes*.

Per encàrrech de localitats al conserge.

**

CONFERENCIA.—Demá, diumenge, a les quatre de la tarda, en el «Cassino Nou Apolo» hi donará una conferencia l'Ignasi de L. Ribera y Rovira, disertant sobre'l tema «Economia Social».

**

PRIMERA MISSA.—Mossén Joan Jané Bagués, prebete, cantá sa primera missa el dijous prop-passat a la parroquial iglesia dels Sants Just y Pastor de la vuhina ciutat, apadrinantlo donya Magdalena Modolell, viuda de Nogués, y en Jaume Nogués y Serra.

Nostra enhorabona.

**

CASAMENT.—El prop-passat diumenge va contraure matrimoni en l'iglesia de Santa Maria nostre amich y consoci n'Enrich Sabater ab la simpática senyoreta na Josepha Giralt.

Rebin abdos contrayents nostra enhorabona y els hi desitjem un sens fi de felicitats en son nou estat.

NAIXEMENT.—La muller de nostre amich y consoci en Bartomeu Rovira deslliurà el dijous de la passada setmana un xamós nen.

Nostra enhorabona als esposos y familia.

**

«Empleinse les mellors aygues minerals alcalines embotellades: **Vichy-Hopital** (estómac), **Vichy Celestins** (ronyons), **Vichy-Grande Grille** (fetxe).

Son insubstituïbles.»

**

DESGRACIA.—Un vehí del carrer de Guixeras va tenir la desgracia de que un fill seu caygués dins d'un cubell d'aygua, morint ofegat.

El fet succehí a la tarda del prop-passat dissapte.

**

SANT JORDI.—La «Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat» celebrarà la festivitat de Sant Jordi, Patró de Catalunya, ab un solemne ofici que's dirà demà a les onze del matí en l'iglesia de Sants Just y Pastor de la vehina ciutat.

**

CAIXA DE P. PERA LA V Y D'E.—Durant la darre-ra setmana, la *Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis*, ha rebut per imposicions la cantitat de 105,635 pessetes, y ha pagat per reintegres d'estalvi y per plassos mensuals de pensió 58,582 pessetes, havent obert 57 llibretes noves.

La Sucursal de Badalona ha ingressat per imposicions 3,515 pessetes. ha pagat per reintegres 3,388 y obert 10 llibretes noves.

La prop-vingenta setmana estarà de torn el vocal en Joan Valls Cañellas.

Dilluns de Pasqua se va obrir al públich la nova Sucursal de Vich.

**

ACCIDENT.—El prop-passat dijous ocorregué en unes obres que's fan a la fàbrica «Cros» un desgraciat accident del que'n fou víctima nostre amich y

consoci en Joan Tarrés, el qual caigué d'una regular alsada, causantse greus contusions y essent trasladat en greu estat a son domicili.

De tot cor desitjem al amich un prompte y franch restabliment.

**

«**Demaneu Sal Vichy Etat** pera begudes. **Compri-mits Vichy-Etat**, **esferecents y Pastilles Vichy-Etat** en els seus envases d'origen.

Refuseu tota imitació.»

**

PEIX.—En la sessió de la prop-passada setmana l'Ajuntament va pendre l'acort de reglamentar la venda d'aquest article pels carrers. La mateixa únicament será permesa de les 11 del matí a les 4 de la tarda y tan sols pera aquells que adquireixin la corresponent patent.

**

NOU PERIÓDICH.—Ens ha visitat *Vidamor*, revista que publica el Cassino «Nou Apolo»

Sia benvingut.

**

PETITA CORRESPONDENCIA.—*Alexandre*: Rebut l'article y se publicará.

ANUNCI OFICIAL

JUNTA MUNICIPAL DEL CENSO ELECTORAL

De conformidad con lo dispuesto en el artículo 3.º del Real decreto de 21 de Febrero de 1910, quedan expuestas al público, en los bajos de las casas Consistoriales, desde el día de hoy al 5 de Mayo próximo inclusive, las listas formadas por el señor Jefe provincial de Estadística de los individuos que hayan de ser incluidos en el Censo electoral ó excluidos del mismo, á los efectos de reclamación.

Badalona 21 de Abril de 1911.—El Presidente accidental de la Junta Municipal, *Juan Fló*.

Imp. F. Badia, Dr. Dou, 14. — Barcelona

Espay pera 'l

SAVÓ CATALÁ

Cases, terrenos y salts
d'aygua pera vendrer

Planos, peritacions y informes d'
agricultura general.

J. Ventura Gausachs, Perit Agrónom
Rector, 95. **BADALONA**

Anis del Mono

Se 'n venen frascos en lo kiosco instalat en la
Estació del ferro-carril de Badalona

DESPAIG:

Carrer de la Soletat, 7
Badalona